

SŁOWO WILEŃSKIE

CENA NUMERO
5 mk.

CENA OGŁOSZEŃ:
Ze wiersz polityowy jedno-
spawłowy: przed tekstem
30 m. polsk.; za tekstem 15
mk.; w tekście
60 mk.

Wychodzi codziennie, z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych, o g. 4-ej pop.

Adres Redakcji: Wilno, Mickiewicza 1, m. 4. Nr. telefonu 156.

Redakcja otwarta od 9-ej rano do 2-giej po południu.
Administracja: od 10-ej rano do 4-ej wieczorem.

CZERWIEC Dziś — Franciszka Cer. W.
4 Jutrą—Bonifacja B. M.
Sobota.
Wschód słońca—3:30
Zachód słońca—8:36

TEATRY I WIDOWISKA.
„Polski” — „Pani przesowa”.
„Żołnierski” — „Trójka hullajaska”.

ZEBRANIA I ODCZYTY.
— Kolo Humanistów. W niedzielę, 5 czerwca, odczyte się w „Kole Humanistów” (in. St. Bat. (aul. Bernardyński 5, w „Ognisku”), odczyt prof. dr. Marijana Messoniusa, p.t. „Widzenie księcia Piotra”. Wstąpiła dla członków i gości. Początek o g. 6 i pół popoł.

BIBLIOTEKI I CZYTELNI.
„Uniwersytecka biblioteka” otwarta codziennie przez niedziel i świąt od g. 9—11 od 4—6.
„Uniwersytecka czytelnia” otwarta codziennie prócz niedziel i świąt od g. 10—2.
„Biblioteka Tow. Przyj. Nauk” otw. tylko w niedzielę, o g. 11—1.
Czytelnia plam i apozycjonalne ksią-
żek w Domu Ludowym Zarze-
czek 5 otwarte codziennie od
godz. 4-tej do godz. 8-ej wiecz.

GIELDA.

Według notowań banków wileńskich z dn. 3 czerwca.

Carskie 500 rb.	850 mr.
„ 100 rb.	925 „
„ drobne 10—50	119-175 „
„ 10 rb. złotem	4350 „
„ 1 rb. srebrem	185 „
„ 1 rb. drobnem i	70 „
Damskie 1000 rb.	48 „
„ 200 rb.	35 „
Fony szterlingi	3600 „
Dolary	995-1000 „
Franki	82 „
Marki niemieckie	16,20 „
Osty	16,20 „

T. BUNIMOWICZ
72 WIELKA 72
wymienia pieniądze na dogodnych warunkach.

ROZKŁAD RUCHU POCIAGÓW ROZKŁADYWCYCH.

Wilno—Wersawa.
Pociąg Nr. 818 odchodzi z Wilna do Warszawa o g. 10—45 m. Pociąg drugi, Nr. 861—o g. 18—30 m.
Do Wilna przybywają z Warszawy. Pociąg Nr. 818 o g. 18—40 m. Pociąg Nr. 851 o g. 19—50 m.
Wilno—Dziwińsk.
1) Poc. Nr. 851, mający połączenie z pociągami Lotewskimi, odchodzi z Wilna we wtorki i piątki o g. 22—05 m., przybywa do Turmuotu na drugi dzień o godz. 8—30 m. Z powrotem poc. Nr. 852 odchodzi z Turmuotu we środy i soboty o g. 17—35 m. i przybywa do Wilna o godz. 5—30 m.
Z pociągami wtorkowymi kursuje wagon sypliny Międzynarodowego Towarzystwa.
2) Poc. Nr. 817 odchodzi z Wilna w niedzielę, poniedziałki i czwartki o godz. 19—35 min., przybywa do Dukis na drugi dzień o godz. 1—00 m.
Z powrotem poc. Nr. 818 odchodzi z Dukis o godz. 3—30 m. i przybywa do Wilna o godz. 3—25 m.
3) Na linii węzłotorowej N. Świeciań—Woropajewo kursują codziennie poc. Nr. 30 i 31. Odchodzi z N. Świeciań o g. 6—30 m., przybywa do Woropajewa o godz. 14—00 m., powraca do N. Świeciań w tenże dzień o godz. 22—40 m.
Wilno—Molodeczno—Olechnowicz.
Poc. Nr. 2011 odchodzi z Wilna codziennie o godz. 20—40 m., przybywa do Molodeczna o godzinie 2—00 m., dalej do Olechnowicz o godz. 7—30 m., z Molodeczna o godz. 10—00 m. i przybywa do Wilna o godz. 17—00 m.

O natychmiastowe przyjazne stosunki polsko-litewskie.

Agencja Havasa donosi: Według dziennika „Derniere Heure”, przewodniczący konferencji polsko-litewskiej, Hymans, wystąpił z propozycją pojednawczą, ażeby między Polską a Litwą podjęte zostały natychmiast stosunki przyjazne. Delegaci przyjęli tę formułę za podstawę do dyskusji. Delegaci polscy podkreślili konieczność dopuszczenia przedstawicieli Wileńszczyzny do udziału w rokowaniach, jeżeli dyskusja nad projektem Hymansa ma mieć jakiś skutek.

O CHLEB.

Wilno, 3 czerwca.
Rozpoczęliśmy najciężej, zazywając, okres przednowku. W roku ubiegłym istniały oboawy, iż ten przednowek będzie bardzo ciężki, bardzo długi a dla ludności niezmiernie dotkliwy. Najazd bolszewicki zniszczył nam plony w znacznej części kraju, pozabwał nas zboża, przekreślił żniwa. Z trwogą oczekiwaliśmy wiosny, niepewni, czy z jej zielenia i blaskiem nie zjawią się ponure widmo głodu, sprowadzając katastrofalne klęski na kraj i jego mieszkańców. Na szczęście, obawy okazały się płonne.

Już dziś z całą stanowczością można powiedzieć, że zapasy artykułów żywności, jakie posiadamy, umożliwią nam przetrwanie przednowku bez głodu i połączonej z nim wstrząsni społecznych. Zapasy te są. Świadczy o tem choćby fakt niższi cen zboża w byłej Kongresówce i Małopolosce, niższi dość znacznej. Nie nastąpiłaby ona, gdyby speculanci wiedzieli o braku środków żywności. Ze zaś tego braku niema, lichwiarze żywnościowo nie przechowywują szych towarów, obawiając się gwałtownego spadku cen po żniwach i — olbrzymich strat. Tej sytuacji

aprowizacyjnej, stosunkowo korzystnej, paskarze się nie spodzielali, sądząc, iż dla nich żniwa nastąpią w okresie — przednowku... Spozstrzegłszy atoli swą omyłkę, wyciągnęli z niej konsekwencje, co spowodowało tu i ówdzie niżsżę cen, a wszędzie zahamowanie dalszego wzrostu drożyny. (Mówimy tu o artykułach żywności, nie zaś o wszystkich).

Do tego korzystnego stanu aprowizacji przyczynia się niemalo odciążenie taboru kolejowego przez władze wojskowe i cele wojenne. W okresie naszej walki zbrojnej o granice i niepodległość Polski, koleją — jak zresztą wszystko—oddaliśmy wojsku. Obecnie, zawarliśmy pokój, możemy oddać nasze środki komunikacyjne, a wśród nich głównie kolej, celom innym, związanym z aprowizacją, odbudową kraju i t. p.

Spokojnie zatem oczekujemy nowych zbiorów, od których nas dzieli tylko kilka tygodni. Nie zagraża nam głód! Z aźby nowy, jak dotąd, zapowiadają się świetnie. Ze wszech stron słyszemy głosy, iż najstarsi rolnicy nie pamiętają tak znakomicie zapowiadających się żniw, takiej „wiosny urodzaju”.
t. k.

Treść numeru: OGŁOSZENIE WOLNEJ, NIE-PODLEGŁEJ REPUBLIKI SŁOWACKIEJ.

FRANCJA CHCE, BY NIEMCY KUŚWIAKĘ.
O chleb.
Prasa angielska o Polsce.
Walka o Górny Śląsk.
Co dzień niesie?
Ze świata.—Z Polski.—Z miasta
Z „Teatru Polskiego” i „Teatru Żołnierskiego”. Z sali koncertowej.
Migawki: Lotnik Nowaczyński.
Depesze.
Kronika.

ZE SWIATA.

Przyjazd delegacji angielskiej do Rosji.
HELSINGFORS, (Polpres). Dzienniki petersburskie zapowiadają na 12-go czerwca przyjazd do Petersburga angielskiej delegacji handlowej. Delegacja zajmie lokal b. poselstwa angielskiego.

Posiedzenie Rady Portowej.
GDANSK, (O.) Odkryto się tu pierwsze uroczyste posiedzenie Rady Portowej pod przewodnictwem pułk. de Reymner, przy udziale przedstawicieli Polski i Gdańska. Prezydent dr. Sahn oddeł do dyspozycji Rady Portowej szereg gmachów i urzędów.
Dymisja gabinetu austriackiego
WIENIEŃ, 3,6. (EE). Gabinet austriacki podał się do dymisji.

CENY PRODUKTÓW

z dnia 3 czerwca na targu wileńskim.

Zno	za pud	1200—
Mąka żytnia	—	2400—2500
„ pszenna	—	900—1000
Jęczmień	—	900—1000
Gryka	—	900—1000
Siano	—	300—320
Owies	—	900—900
Słoma	—	—
Szczeka	—	—
Oreby	—	—
Gróch	—	800 950
Marchew	—	500—600
Buraki	—	280—850
Brukiew	—	250—800
Kartofla	—	270—300
Sól czarna	—	—
Sól biała	—	450—
Mięso wołowe	—	1600—3600
„ cielęce	—	2800—3600
„ baranie	—	—
„ wieprzowe	—	3800—5000
Chleb razowy	za funt	84—25
„ biały	—	40—40
Słonina	—	160—170
Sadło	—	160—170
Masło	—	300—250
Cukier	—	170—200
Kasza jęczmieńna	—	85—
„ perłowa	—	85—
„ gryczana	—	85—
Ryz	—	84—
Jajka	10 sztuk	90—110
Mleko	kwarta	25— 80

TEATR POLSKI. Sala „Lutnia”.
Wstąpił **Mary Mroziefesowa**.
Dalsz poraz: **PANI PRZESOWA**
Artyochwila 3-akt. Hennequin’a Weber’a
POCZĄTEK o godz. 8 w.

Przyjaciół naszych prosimy o nadsyłanie nam korespondencji z życia prowincji.

Prasa angielska o Polsce.

W artykule wstępnym, zytulowanym „Sprzymierzeńci i Śląsk”, omawia „Times” w sposób, jak zwykłe dla Polski bardzo życzliwy kwestję stosunku między Francją a Anglią w odniesieniu do sprawy śląskiej. Znajdujemy tam zdanie, które winno być zapisane na pozytywek naszej politycznej publiczności. „Każdy Polak, zdolny wogóle do myślenia o rzecach politycznych, wiecieć musi, że przystożenie go odczyni zalety nie od tego lub innego sprzymierzeńcy, lecz

od połączonego poparcia państw sprzymierzonych”. Niestety u nas bardzo wielu ludzi nie wie tego, co „wiedzieć musi, zdolny do myślenia o rzecach politycznych Polak”. Mamy poprostu zbyt wielki odsetek ludzi niezdolnych do myślenia o rzecach politycznych. Zmniejszenie tego odsetku zmniejszenie odsetku politycznych analfabietów w Polsce jest kwestją naszej egzystencji państwowej. Nie wątpimy, iż to nastąpi.

Co uziębnie mieszje?

Kwesta na Górny Śląsk.

W niedzielę, dn. 5 czerwca, Komitet pomocy dla Śląska, któremu przewodniczą dziekan Parczewski, przadsze, przy najczynnijem poparcu Młodzieży Akademickiej Uniw. Wileń, kwestę na rzecz powój. śląskich.

Nie potrzeba dowodzić uświadomieniu obywatelskiemu i patriotyzmu ogółowi wileńskiemu doniosłości tego dnia. Nie potrzeba przypominać, jakie ciężką na nas obowiązują w stosunku do wyzwalającego się z niewoli Śląska, jako na obywatelach Polski. Nie potrzeba powtarzać bohaterkiej historii dwuletniej Górnego Śląska, kiedy zagrożony dwukrotnie oddaniem go pod obcą władzę — miał się czynu i świadczy, że polskim być nie przestał. Nie potrzeba wreszcie podkreślać, że od przyszłości Śląska zawisła i przyszłość ekonomiczna Polski, jako pierwszorzędnego mocarstwa europejskiego.

Niejednokrotnie już zaznacaliśmy, co winniśmy ślązakom, jako żołnierzom wolności i obrońcom zasady samostanowienia narodów o sobie. Kilkarko przeprowadzaliśmy paralele pomiędzy Śląskiem a Wileńszczyzną, pomiędzy ich walką o Polskę a naszą walką. Wspólności ta łączy nas jaknajściślej. I wspólność ta każe nam dbać o losy ślązaków tyle, co i o nasze. Jeśli wygramy Śląsk Górny, to wygramy i szereg innych spraw, a wśród nich i wileńską. Zdobędziemy — jeśli wygramy — nowe podstawy istnienia i gwarancje niezależności ekonomicznej, będącą podstawą bytu politycznego.

Alie przedwzyskim musimy zrozumieć i odczuć stan umysłów naszych braci śląskich. Musimy ocenić to napięcie patriotyczne i ów duch obywatelski, narodowy, który każe im, bez względu na jakiegokolwiek skutki, podnieść obrę w obronie swej wolności i głośno rzec — do Polski! Dlatego też w dniu 5 czerwca nie będzie w Wilnie ani jednego Polaka, ani jednego obywatela polskiego, którzy by nie złożyli ofiary na Górny Śląsk.

Ogłoszenie wolnej i niepodległej Republiki Słowackiej.

KRAKÓW, 3-VI. (E. E.). Prezydent słowackiej rady narodowej ogłosił wolną i niepodległą Republikę Słowacką i mianowało rząd narodowy pod przewodnictwem księdza profesora Franciszka Jehliczkiego.

Wnioski Witosa w sprawie nowych ministrów.

WARSZAWA. (E. E.). Premier Witos oświadczył Klubowi Pracy Konstytucyjnej, że rząd dziś przedstawi Naczelnikowi Państwa kandydatów

na ministra apropracji i pracy. Sprawy objęcia teki ministra spraw zagranicznych będzie w dniach najbliższych załatwiona.

Niemcy a Francja.

Briland chce, aby Niemcy uświadomili sobie swe klęski.

W czasie dyskusji w senacie francuskim nad budżetem wydatków, które mają pokryć Niemcy, Briand oświadczył, co następuje: W sprawie wyjazd, należących od Niemców, zrealizowaliśmy tylko bardzo małą część nadziew; z drugiej strony komisja odskądowań pracowała wśród najtrudniejszych trudności w chwili, w której przyszła odmowa ze strony Niemiec i gdy musiała ustalić dług w przeddzień upływu terminu, przewidzianego przez traktat. Przewodniczący komisji, wobec istnienia różnic opinii swoich kolegów, musiał przyjąć losy miliardów o wiele mniejszą od tej, jakoby był pragnął ustalić, z pewnością jednakże wyższą od tej, jakoby byli ustalili inni delegaci bez jego współprawnictwa. W dalszym ciągu Briand przypomniał sławną scenę na konferencji londyńskiej, oraz gwarancyje, jakie mogło być nastąpić, gdyby nie był zachował się tak, jak obiecał. Francja — mówił Briand — nie zamierza upokarzać narodów nawet zwyciężonych, nie chce jednakże ażeby naród niemiecki, który został pokonany, odrzodził się w ten sposób, jakgdyby był zwycięzca. Francja pragnie tylko, aby naród niemiecki miał świadomość poniesionej klęski. Chce — mówił w dalszym ciągu Briand — wywołać w całym świecie przekonanie o naszej zupełnej i ostatecznej i naszej dobrej woli. Uzaszyliśmy już

jedno zadośćuczynienie; sprawa rozbrojenia jest na dobrej drodze. Zadośćuczynienia będą jednakże trwały tak długo, dopóki będziemy mieć silę. Briand wykazuje, następnie, że rząd francuski, pozostając w zgodzie z sojusznikami, może wraz z nimi osiągnąć swoje cele, nie znaczy to jednakże, że poświęci swoje interesy. Być może, iż Francja będzie zmuszona do działania na własną rękę. Działania te jednak cieszyć się będą sympatją sojuszników. Oto — zaznaczył Briand — jak rozumie politykę zgody i przyrzecze.

Oświadczenie gen. Hirschhauera w sprawie rozbrojenia zmusza Brianda, do powtórnego wstąpienia na trybunę. Odpowiadając Hirschhauerowi, Briand oświadczył, że Francja jest zdecydowaną ślepcą imperyalizmu niemieckiego we wszystkich jego przejawach i dodaje, że o ile chodzi o sprawę rozbrojenia, Francja nie może ustąpić ani kroku. Jeżeli Niemcy nie przeprowadzą istotnego rozbrojenia, będziemy działali w razie potrzeby sami. Francja — mówił Briand — zostawia zbyt wiele trupów na polach bitwy, aby nie starała się nie dopuścić do powtórzenia się tych przeżyć. Jest to dla Francji problem życia, którego nie spuści z oka, i w razie potrzeby potrafi ujawnić stanowczo swoją wolę.

MIGAWKI.

Nowacyński — lotnik.

"Rzeczpospolita" donosiła, że współpracownik jej, p. Adolf Nowacyński, odbył podróż do Poznania do Warszawy aeroplanem i zasiadł bezpośrednio do opisywania swych wrażeń, które w następnym numerze zostaną opublikowane. Przewidywany, po przyjęciu do wiadomości takiej wzmianki, zadawolił się zapewne stwierdzeniem faktu, że nie ma w tym ani tematu i sensu polskiej satyry szczególnie wierszarską między Poznaniem a Warszawą. Kiedy jednak zastanowimy się nad twórczością i działalnością literacką czy dziennikarską starego mistrza Młodej Polski, dojdziemy do wniosku, że dzień ten jest dzień przelotnym, a sąd — nie przejdzie bez śladu w kalendarzu naszego życia. Wiadomo, że nieśmiertelny autor siedmiu dramatów jednoaktowych i jednego dramatu w siedmiu aktach w całej swej wielkiej karierze literackiej szedł w tłum z pieknym hasłem: "Nad polami!" Zawsze i wszędzie usiłował wzniesić się w silynny Adolf Neuwert nad to, w imię świętych, haase tłumow, głupie, przelotne, i wulgarne czy ciasne. Blizkiem swojej ironji siedział na lewo i prawo, wyrzucając hołotę przed drzwi światyjni, chociaż sam do niej nigdy nie wszedł. Nie mogąc w swej troskocie do piekna ulecieć w górę, pokuszałkiw przy najmniej i deptał w imię świętych, haase tłumow, po nagłośkach, a nie mogąc buć w przestworzu, bujał na ziemi siebie i innych we wszystkich kolokach trzęcy. Tworzył, zapatrzony w przepaście wyżyny nieba, a tylko raz spojrzawszy przypadkiem do lustra, napisał "Malpie zwierciadło". Mściwa opinia nie oszczędza mu naturalnie i w literaturze, i w życiu. W twórczym zaskak jakoby leciał na pinię, reklamie, uznania tłum i t. p., ale wiemy, że wśród jego lotniczych talentów, tych nie wyszczególnia żadna literatura, tak jak i nie jest stwierdzono, czy pisał i wydał ulotne paszkwile.

Zawsze na tym padole niedyż cwał się Adolf Neuwert Nowacyński, jak wspaniały orzeł, któremu natura poskapała skrzydła. To też tylko czytelnik, dobrze znający jego twórczość, mógł odczuć, iż duchowi takiemu nie wystarczy codzienne choćby bujanie w burzyce p. t. "Z prasy warszawskiej". "Rzeczpospolitej" i tylko taki czytelnik, który wniemem była dla Nowacyńskiego "prawdziwa podróż w obłoki.

Dla wszystkich jest ona najlepszym dowodem, że Nowacyński nie upadł jednak tak nisko, by nie mógł wlecieć choćby aeroplanem. *Wol.*

Teatr Żołniersko-Ludowy
ul. Wielka, b. Ratusz
Dziś, 4 b. m.,
Trójka hultajska
sztuka mieszczkańska w 4 akt. i 5 odcin. ze śpiewami i tańcami Nestroy'a.
Fonograf o g. 7 m. 30 w.

Najlepsze papierośy
"BALLADA"
z tytoniu rosyjskiego.
Fabryki tytoniowej "Lechia".
Żądajcie wzrosdzio.

TEATR POLSKI.

Mary Mrozinska.

Nigdy jeszcze sympatyczny autor komunikatów teatralnych w "Teatrze Polskim" nie wysłał tak swej fantazji, nigdy nie używał tylu obcych wyrazów, by znaleźć odpowiednie dla swego zachwyty, jak przy zapowiadaniu występów p. Mary Mrozinskiej. Ponieważ owego pana znamy, jako człowieka łagodnego i umysłu i spokojnego temperamentu, nie wątpiliśmy, idąc onegdaj na przedstawienie "Miss Hobbs", że usłyszymy w osobie p. Mrozinskiej, zjawisko, które nas ludzi wleceć wrażliwych, bardziej jeszcze olśni i oczaruje. Rzeczywiście nie zawiodła naszych oczekiwań.

Trudno byłoby definiować czy wyszczególniać wszystkie zalety jej tej sławnej dziś warszawskiej artystki. Większy czy mniejszy zapas frazesów, który mógłby nam wypisać, nie osiągnie celu, nie odwróty tego uroku i czaru, odczarującego postaci p. Mrozinskiej i przynajmniej z sceny do widzów. — Każdy gest, każdy uśmiech, blysk oczu, układ ust, to środki w najsubtelniejszych odmianach, składające się razem na doskonałą całość, na gre, porwijającą wprost widzów swą lekkością i swo-

boda. Nieposlednią rolę odgrywa tu także ogromna rytua sceniczna, która jakkolwiek unydatnia się na naszej scenie aniżeli w Warszawie.

Na pierwszy dzień gościnny p. Mrozinskiej wybrano "Miss Hobbs", sztukę w Wilnie niedawno grana. To i niebylegale, jak na początki czerwca, gorąco, spowodowały, że publiczność na pierwszym tym występie nie wypełniła saly po brzegi, choć jawiła się w dość znacznej liczbie, przyszymając pojawienie się artystki na scenie gorącym oklaskami i podobnie dźwiękując jej po każdym akcie. Znaczący musze, że reszta zespołu dostrajała się w miarę sil o do poziomu gry przemiełło gościa, w czem ceniwał szczególnie p. Godlewski jako najbliższy partner.

Zupełnie specjalnych kwalifikacji wymagalaby ocena bogatych toilet artystki. Następnym razem zasługę jej, dla płci nadobnej walei, sprawie miarodajnej opinii. Zdaniem mej sąsiadki, były one przesliczne. Dziś, w piątek, premjera "Pani Pzeczowej" Hennequina i Webera, farsy najkomiczniejszej zprósrod tego rodzaju sztuk, z p. Mrozinską w roli tytułowej.

TEATR ŻOLNIERSKI.

"Trójka hultajska"

Sztuka mieszczkańska w 5 akt.
Teatr Żołnierski wystawił wczoraj poraz pierwszy sławną "Trójkę hultajską" Nestroy'a, sztukę mieszczkańską — jak ją nazwał autor, w 4 aktach i 5 obrazach ze śpiewami i tańcami. Niemilo mi z szarawych pochwał pod adresem "Teatru Polskiego" wydawać o Teatrze Żołnierskim sąd skrajnie umjenny, to jednak, co zaprodukowano nam tam wczoraj, pod każdym względem było karykaturową doskonałą sztuką, jaką jest wspomniana sztuka, popularna na wszystkich prawie naszych scenach.

Zwyczaj z wieńskiego bruku na nasz grunt przeniesiona "Trójka hultajska" posiada wiele dowcipów, aluzji i kawałów, tutaj zupełnie niezrozumiałych. Trzęć ją są losy trzech wędrujących hultajów: krawca, stolarza i stolarza, który wygrają słowa na loterii. Prócz jednego, który ożenił się, modze wykrystalizować jakofortuny, dwa inni w lekomyjskim sposób pozbywają się znacznych sum i jako bledacy spotykają się u tego trzeciego, który ich przgarca i zabezpiecza im byt. Cała wzniosła sztuka polega na na treści horendalnie naiwnej, lecz na komizmie typów

przedwzyskanych, doskonale skarykaturyzowanych, wesołych dialogach, śpiewach i tańcach.

W Teatrze Żołnierskim jednak potraktowano rzecz w ten sposób, że prócz dobrej polki w drugim akcie i kilku dowcipów p. Tartakowicza, reszta, grana w tempie ogromnie przwickiem, była fatalnie nudna.

Aktory starali się może grać jałowczynie, ale prócz wspaniałego już p. Tartakowicza, wszyscy inni niewłaściwie ujęli swe role, gdyż zaiste łatwiej daloby się wyścinać wodę z kamienia, aniżeli humor i dowcip z wczorajszej premjery. Ale, prawda, zapomniałem wspomnieć o p. Szubercie, który w epizodycznej roli malarza był naprawdę pyszny. Reszta, prócz dobrego p. Tartakowicza, który dał nam zabawny typek krawca Igteki, grata bardzo słabo. Wiele waleś udatnych dowcipów przeszło zupełnie bez wrazenia. Być może, że przyszłe przedstawienia zmieniają trochę stan — rzeczy i przez odpowiednie ujęcie rol przez grających, uczynią ją sztuką bardziej wesołą i urozniczoną. Zupełnie udatną była w drugim akcie polka, odtarżona z życiem i werwa. To też te części choreograficzną należy zaliczyć — poza p. Tartakowiczem i p. Szubercem — jako wyłączny i jedyny plus wczorajszego wieczoru. *W. L.*

W niedziele 5 czerwca kwesta na rzecz Śląska.

Z POLSKI.

Obsadzenie ministerstwa spraw zagranicznych.

WARSZAWA, 3-VI. (EE). Tekst ministerium spraw zagranicznych będzie obchodzony w najbliższy tydzień.

Rokowania polsko-rumuńskie.

WARSZAWA. (O). Rokowania polsko-rumuńskie, toczone się obecnie w Warszawie, są już na ukończeniu, tak, iż dn. 3 b. m. delegacja rumuńska opuści Warszawę. Delegacja zawięzała Poznań, Toruń, Gdańsk, a statamąd przez Kraków powróci do Bukaresztu.

O emigracji Żydów.

Ministerium spraw zagranicznych zwróciło uwagę na los Żydów, zbiegłych z Ukrainy. Zbiegowie ci wskutek ograniczeń strajku do Ameryki, znaleźli się w sytuacji bez wyjścia, wobec czego rząd polski zwrócił się do poselstwa amerykańskiego w Warszawie, z wnioskami, aby rząd amerykański ze względu humanitarnych zgłosił rozporządzenia o emigracji dla tej kategorii uchodźców.

Konferencja w Porto Rosso.

Biuro prasowe ministerium spraw zagranicznych komunikuje: Termin konferencji w Porto Rosso, której przedmiotem będzie uregulowanie stosunków finansowych i gospodarczych w Europie środkowej, naznaczono na 15 czerwca r. b. W konferencji wezmą udział Francja, Anglia i Stany Zjednoczone oraz państwa sukcesyjne po dawnej monarchii austriackiej: Włochy, Polska, Czecho-Słowacja, Rumunia, Jugosławia, Węgry i Austria niemiecka.

Ze strony Polski wyjadzie do Porto Rosso p. Zdzisław Okęcki, poseł w Biłogrodzie, jako przewodniczący delegacji polskiej, p. Jan Strzebosz, referent spraw włoskich w M. S. Z., w charakterze sekretarza delegacji, oraz rzecznicy, wyznaczeni przez ministerium skarbów, handlu i przemysłu, kół żelaznych i głównego urzędu likwidacyjnego.

P. minister skarbów Steczkowski i budżet.

Głoszono o zamierzeniu ustąpienia p. ministra skarbów Steczkowskiego nie sprawdzają się. P. Steczkowski przedstawi w przyszłym tygodniu preliminarz budżetowy Radzie Ministrów. Jedną z jego broni. Skoro za bronić się pierwszoplanową robotę ministra skarbów, widać, że nie zanosi się na ustąpienie.

—3—

We Lwowie

wybuchł d. 30 b. m. zrana strajk ze cerów gazowych. Powodem strajku jest odmowa wydawnictw na podwyższenie, które żądają robotnicy. Grozi wybuch ogólnego strajku zecerów.

Wydawcy pism postanowili wydać gazetę informacyjną czterospaltową pod tytułem „Wspólna Gazeta”. Będzie ona wychodziła codziennie w godzinach rannych.

Jak telegramy donoszą, strajk skarbowy. Robotnicy drukarscy dzienników uzyskali 8 proc. podwyżki, nocni—20 proc.

Arrestowanie komunistów.

LWÓW. (O). Władze policyjne aresztowały tu 6 osób za agitację komunistyczną.

W Poznaniu

odbyła się narada przedstawicieli władz miejscowych z kierownikami instytucji finansowych, celem utworzenia Towarzystwa, które przez finansowanie akcji budowy domów pobudzi w tym kierunku inicjatywę prywatną. Ewentualnie rząd przyszedłby z pomocą pieniężną.

W Lublinie

odbył się wiec 2000 urzędników państwowych w sprawie polepszenia bytu. Uchwalono szereg dezzyderatów, które za pośrednictwem specjalnej delegacji postanowiono przedstawić Rządowi i Sejmowi, oraz zdecydowano złożyć filię Warszawskiego Stowarzyszenia Urzędników Państwowych.

Walka o Górny Śląsk.

Druga nota Francji.

PARYZ. „Matin” donosi, że odpowiedź francuska na niedszą do Paryża notę rządu angielskiego wskazuje na to, że czynność Komisji Rzecznówców w Opolu nie dalały korzystnych wyników, gdyż należą ją postawić zdala od tych namiętności, które się ujawniły w Międzyzsułniczej komisji w Opolu. Nota francuska nie przychyliła się do zebrania Rady Najwyższej przed otrzymaniem

sprawozdania Komisji Rzecznówców i wyraża zaprzetywanie, że należy naprzód poczynić odpowiednie kroki w Warszawie, Berlinie oraz w Korfantowie, ażeby osiągnąć uspokojenie na Górnym Śląsku.

Wedle Havassa, postawił Francja wniosek, ażeby Komisji Rzecznówców przekazano również do zbadania włoską propozycję w sprawie podziału Górnego Śląska.

i Radę Najwyższą.

ażby Rada Najwyższa zebrała się dopiero około 15-go czerwca, chociaż w ten sposób zyskać na czasie dla przeprowadzenia spokoju na Górnym Śląsku oraz udzielić czasu Komisji Rzecznówców dla przeprowadzenia swoich badań. W nocie, wysłanej do Londynu, ustępuje Briand cokolwiek od swego pierwotnego wniosku. Godzi się bowiem na to, ażeby Komisja pracowała w Opolu, a nie jak początkowo zaproponował, w Paryżu.

Prasa krytykuje ostatnie propozycje. „Echo de Paris” naprzykład podkreśla, że urzędowanie Komisji Rzecznówców w Opolu podwiera autorytet Komisji Le Ronda. Sprawa górnośląska jest dostatecznie znana i obecnie nie będzie można nic nowego się dowiedzieć. Przeciwnie, nowe badania zawiąkiwają tylko sytuację.

Delegat Anglii ustąpił.

BERLIN. Jak tu donoszą, pułkownik Percival ustąpił ze swego stanowiska. Miejsce jego objmie Sir Stuart. Sir Stuart był swojego czasu

urzędnikiem rządu brytyjskiego w Indjach, później członkiem komisji międzyaljanckiej w Madreni.

Niemcy przeciwni są prowizorium.

BERLIN. Śląska prasa niemiecka wypowiada się w sposób bardzo ostry przeciwko projektowi prowizorium.

znanie mniejszego obszaru, natomiast przydzielił Polsce wspomniane połączenie.

Lloyd George miedknie.

PARYZ. W kołach dyplomatycznych krajów pogłoska, że Lloyd George gotów jest do pewnych ustępstw od swojej polityki górnośląskiej. Ustępstwa ta mają polegać na tem, iż przyłączy się on częściowo do francuskiego punktu widzenia. Zależne to będzie od stanowiska, jakie rząd francuski zajmie w sprawie Syrii. Jeżeli rząd francuski zgodzi się na zaniechanie popierania tureckich nacjonalistów, wówczas możliwe jest, że Anglia zgodzi się na pewne u-

stępstwa w sprawie górnośląskiej. W związku z tem przypisują wielkie znaczenie dymisji pułkownika Percivala. Rzekoma jego choroba jest tylko pozorem dymisji. W rzeczywistości Percival miał otrzymać ponowne instrukcje z Londynu, które uważa za niemożliwe do pogodzenia ze swoją godnością, ponieważ stały one w sprzeczności z jego dotychczasowymi zarządzeniami. Wobec tego wdział się zmuszony podać się do dymisji.

Propozycje Wloch w sprawie G. Śląska.

GDANSK. „Danziger Zig.” donosi: Plan br. Storz w sprawie G. Śląska, jakoby polegał na tem, by Polsce dać do wyboru pomiędzy przyznaniem większego obszaru Górnego Śląska, jednak bez połączenia kolejowego Górnego Śląska—Poznań, albo też przy-

łączeniem niszczą transporty gazet polskich.

Gwałty niemieckie.

BYTOM. (O). Stronstprzwy niemiecy w Gliwicach terroryzują ludność polską. Między innymi usytu-

nowa bojówka niemiecka. Organizacja ta ma odąd kierować walką oddziałów niemieckich.

Data zwołania Rady Najwyższej.

Udział Stanów Zjednoczonych i Japonii zapewniony.

LONDYN. Biuro Reutersa donosi z kół urzędowych, że ostatnia propozycja rządu francuskiego idzie w tym kierunku, ażeby najbliższe posiedzenie Rady Najwyższej odbyło się w połowie czerwca w miejscowości Boulogne. Na porządku dziennym obrad znajduje się sprawa Górnego Śląska, jest jednak rzeczą bardzo

możliwą, że Rada Najwyższa zajmie się omówieniem sprawy zarządzeń karnych, przewidzianych przeciwko Niemcom, jak również zbadanie położenia, wytworzone przez rząd angielski. Jest rzeczą pewną, że udział w konferencji Rady Najwyższej wezmą przedstawiciele Stanów Zjednoczonych i Japonii.

(Dalszy ciąg na 4-jej stronie)

ECHA.

„Rzeczpospolita” napiętnowana jako szkodziła dla Państwa i Armii Polskiej.

Warszawski „Kurier Polski” z dnia 1 czerwca b. r. podaje:

„Otrzymałmsz następujący odpis listu owarłego członków Sekcji Oświatowej Pogotowia Wojennego Ziemi Kujawskiej do redakcji gazety „Rzeczpospolita”.

„Wobec coraz częściej powtarzających się napaści na Głowę Rządu Pana Naczelnika Państwa, napaści, które w numerze Rzeczpospolitej z dnia 1 maja przeszły wszelkie granice przyzwolności, Sekcja Oświatowa Pogotowia Wojennego Ziemi Kujawskiej przetrwała z dniem 1 maja pruneratę Rzeczpospolitej dla żołnierzy szpitala we Włocławku, uważa bowiem, że żołnierzy polskiemu nie wolno zatruwać duszy i odbierać zaufania do Naczelnego Wodza i to w chwili, gdy Naród stoi pod groźbą nowej walki o swą przetrwanie.

Sekcja Oświatowa Pogotowia Wojennego Ziemi Kujawskiej, stojąc na gruncie bezpartyjności, pruneruwarza dotychczas dla żołnierzy gazety, o różnych kierunkach politycznych, tak prawicowych jak i lewicowych, odrzucając z pośród tych ostatnich te jedynie, które nie stoją wyraźnie na gruncie istnienia silnej, stałej armii. Od chwili ukazania się na łamach „Rzeczpospolitej” artykułów, pełnych obelg dla najwyższego przedstawiciela Państwa Polskiego, zeliczamy „Rzeczpospolitej” do pism, których istnienie szkodziwe jest dla Państwa i największego skarbun naszego, jakim jest polska armia.

Członkowie Sekcji Oświatowej Pogotowia Wojen. Ziemi Kujawskiej”.

Z MIASTA.

Tow. Wiedzy Wojskowej.

Z inicjatyw tych kół wojskowych, dla których „Rzeczpospolita” do bro naszej w tym względzie obywateli i naukowców żyjących w Wilnie, zorganizowało się w Wilnie w Towarzystwo Wiedzy Wojskowej, a raczej oddział takiego Towarzystwa, które oddawna istnieje w Warszawie.

O konieczności stworzenia tego rodzaju organizacji nie trzeba się chyba w tym względzie opisywać. Siostunk, jak wiadomo, ułożyły się z przyczyn różnorodnych w ten sposób, że powstanie podobnego związku okazało się niemożliwe, a jego działalność najbardziej wszechstronna—wielce doniosła i pożyteczna.

Jak się dowiadujemy, zadania Tow. Wiedzy Wojsk. polegają zasadniczo na rozszerzeniu zakresu wiedzy wojskowych. Już tutaj otwierają się przed Towarzystwem ogromne pole do pracy, gdyż się zwąży, że z jednej strony służba w armjach zaborczych, z drugiej (szczególnie u młodych oficerów) wojna, wytworzyła w wiadomościach podstawowych z dziedziny głównej historii, literatury, a nawet znajomości ojczystego języka duże luki i braki, które konieczne trzeba uzupełnić.

Jeżeli stworzenie takiej organizacji o rozległej skali działania było niezbędne w Warszawie, to tembardziej konieczne jest ono w Wilnie na kresach Rzeczpospolitej.

Koła Wiedzy Wojskowej w Wilnie, jest częścią Towarzystwa tej samej nazwy w Warszawie. Przeszemu jego jest pułk. sz. gen. Lichtarowicz, wiceprezesa—ppułk. Wolkowicki, szefem sekcji odczytowej, obecnie najintensywniej czynnej—kpt. Młodowski. Najbliższym odczytem, zapowiedzianym przez to polityczną organizację, będzie odczyt kpt. Rusina z mńskiego pułku. „Organizacji walk między jednostek, wiede regulaminu polskiego”. Odczyt ten odbędzie się 3 czerwca w sali kasyna garnizonowego. Data 10 czerwca będzie mógł kpt. Bobrowski „O sporcie w wojsku”.

Pamiętajcie o Górn. Śląsku.

